

Platforma Mediálna gramotnosť

MEDIÁLNA GRAMOTNOSŤ je súbor zručností a znalostí, ktoré umožňujú ľuďom **účinne, zodpovedne a bezpečne používať médiá**. Cieľom mediálnej gramotnosti nie je len vzdelávanie o nástrojoch a technológiách, ale predovšetkým **schopnosť kriticky posudzovať a vytvárať mediálny obsah**.¹ V rámci informačnej spoločnosti je mediálna gramotnosť základnou zručnosťou **všetkých vekových skupín populácie** a je považovaná za jeden z hlavných predpokladov **aktívneho a plnohodnotného občianstva**, no je aj prostriedkom **eliminácie rizík sociálneho vylúčenia**.²

POSLANIE:

Poslaním platformy Mediálna gramotnosť + je vytvoriť konštruktívne prostredie pre organizácie a inštitúcie, ako aj pre odborníčky a odborníkov aktívnych v oblasti mediálnej gramotnosti na Slovensku s cieľom zdôrazniť potrebu a nevyhnutnosť rozvoja mediálnej gramotnosti všetkých vekových skupín obyvateľstva.

Platforma je postavená na princípe participácie, vzájomnej spolupráci, proaktívnom prístupe a transparentnej komunikácii jednotlivých aktérov s víziou smerovať k vytvoreniu systémových podmienok pre zvyšovanie mediálnej gramotnosti na úrovni legislatívy, prevencie, výchovy, vzdelávania a financovania.

HODNOTY:

- Spolupráca
- Participácia
- Proaktivita
- Inovativnosť
- Spoločenská zodpovednosť
- Transparentná komunikácia
- Hodnoty EÚ (ľudská dôstojnosť, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát, ľudské práva)

PRÍNOS:

- Rôznorodosť aktérov
- Získanie prehľadu o činnosti v oblasti mediálnej gramotnosti – priestor pre zdieľanie informácií o aktivitách
- Systémový komunikačný nástroj medzi členmi platformy i navonok
- Kontakty pre realizáciu aktivít
- Možnosť prezentácie aktivít v zahraničí

CIELE:

1. **Vytvorenie konštruktívneho prostredia** pre organizácie a inštitúcie, ako aj odborníčky a odborníkov aktívnych v oblasti mediálnej gramotnosti pre vzájomnú výmenu skúseností a informácií o činnosti.
2. **Byť spoločným hlasom** pri komunikácii tém mediálnej gramotnosti a pri zdôrazňovaní jej dôležitosti smerom k odbornej aj laickej verejnosti.
3. **Svojou aktivitou prispieť k rozvoju a zvyšovaniu úrovne** mediálnej gramotnosti všetkých vekových skupín populácie.

¹ Odôvodnenie 59 smernice (EÚ) 2018/1808

² Konceptia mediálnej výchovy v Slovenskej republike v kontexte celoživotného vzdelávania
<http://www.culture.gov.sk/media-audiovizia/koncepcia-medialnej-vychovy>

Kroky pre naplnenie cieľov:

Cieľ 1: Vytvorenie konštruktívneho prostredia pre organizácie a inštitúcie, ako aj odborníčky a odborníkov aktívnych v oblasti mediálnej gramotnosti pre vzájomné vymieňanie si skúseností a informácií o činnosti.

- Organizovať pravidelné stretnutia aktérov v oblasti mediálnej gramotnosti.
- Zabezpečiť výmenu informácií o činnosti a aktivite jednotlivých aktérov mimo pravidelných stretnutí.
- Vytvoriť databázu aktivít, odborníčov a odborníkov v oblasti mediálnej gramotnosti na Slovensku.
- Definovať kritériá pre členstvo v platforme.

Cieľ 2: Byť spoločným hlasom pri komunikácii tém mediálnej gramotnosti a pri zdôrazňovaní jej dôležitosti smerom k odbornej aj laickej verejnosti.

- Pomenovať aktuálne výzvy a kľúčové oblasti rozvoja v oblasti mediálnej gramotnosti.
- Vstupovať do procesov pripomienkovania zákonov, koncepcií, vzdelávacích programov na celoštátnej úrovni.
- Iniciovat zmeny na úrovni implementácie mediálnej gramotnosti do rôznych spoločenských sfér.

Cieľ 3: Svojou aktivitou prispieť k rozvoju a zvyšovaniu úrovne mediálnej gramotnosti všetkých vekových skupín populácie.

- Organizovať verejné debaty a iné podujatia.
- Systematicky a dlhodobo zbierať dáta o aktivitách mediálnej gramotnosti na Slovensku.

ČLENSTVO:

Členmi platformy sú organizácie a inštitúcie, ako aj odborníčky a odborníci, ktorí sú aktívni v oblasti mediálnej gramotnosti na Slovensku. Členstvo v platforme je bezplatné.

Členstvo je podmienené:

- **vyplnením prihlášky**, v ktorej je zdôvodnený záujem a uvedená charakter skúsenosti v oblasti mediálnej gramotnosti,
- **prihlásením sa k hodnotám a cieľom** platformy,
- **prezentáciou aktivít** pred členmi platformy.

Od členov platformy sa očakáva:

- zdieľanie svojich skúseností, aktivít a informácií súvisiacich s mediálnou gramotnosťou s ostatnými členmi,
- zapojenie sa do kampaní a aktivít na podporu zvyšovania úrovne mediálnej gramotnosti na Slovensku realizovaných platformou.

Organizácie a inštitúcie, odborníčky a odborníci, ktorí z nejakého dôvodu nemôžu byť členom (napr. nezávislosť inštitúcie) a chcú participovať na aktivitách platformy, môžu získať pozorovateľský status.

Pozorovateľský status:

- právo zúčastňovať sa na stretnutiach a aktivitách platformy,
- nepodieľa sa na rozhodovacom procese platformy.

Rozhodovacie procesy platformy navrhuje Kancelária Rady pre mediálne služby, pripomienkovať a schvaľovať ich budú členovia platformy. Zoznam všetkých členov a pozorovateľov platformy bude zverejnený na webovej stránke Rady pre mediálne služby.

ČLENOVIA PLATFORMY

VEREJNÉ INŠTITÚCIE

- Rada pre mediálne služby
- Úrad vlády SR
- Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch
- Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
- Národné osvetové centrum

VZDELÁVACIE INŠTITÚCIE

- Katedra žurnalistiky, Univerzity Komenského v Bratislave, v zastúpení Mgr. Marcela Belianská
- Katedra žurnalistiky, Filozofická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku, v zastúpení Mgr. Petra Polievková, PhD. a doc. Mgr. Pavel Izrael, PhD.
- Fakulta masmediálnej komunikácie, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

MIMOVLÁDNE A NEZISKOVÉ ORGANIZÁCIE

- DigiQ
- Víčatá
- IPčko
- Rada mládeže Slovenska
- Sebavedomé Slovensko

MÉDIÁ A KULTÚRNE INŠTITÚCIE

- Rozhlas a televízia Slovenska
- BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti

ODBORNÍČKY A ODBORNÍCI

- PhDr. Vladimíra Hladíková, PhD., MBA, Fakulta masmediálnej komunikácie, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
- Doc. PhDr. Viera Kačinová, PhD., Fakulta masmediálnej komunikácie, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Alfamed
- Prof. Mgr. Norbert Vrabec, PhD., Fakulta masmediálnej komunikácie, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
- Doc. PhDr. Anna Sámelová, PhD., Katedra žurnalistiky, Univerzita Komenského v Bratislave
- Mgr. Lenka Regrúťová, PhD., Katedra komunikačných a mediálnych štúdií, Prešovská univerzita v Prešove
- Mgr. art. Silvester Lavrík
- Mgr. Kristína Blažeková, PhD.
- Romana Kontírová, MSc.

POZOROVATEĽSKÝ STATUS

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Ministerstvo kultúry SR
- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
- Centrum vedecko-technických informácií
- Národný inštitút vzdelávania a mládeže
- Úrad komisára pre deti
- Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku
- Krajská knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove
- Prof. PhDr. Juraj Rusnák, CSc., Katedra komunikačných a mediálnych štúdií, Prešovská univerzita v Prešove